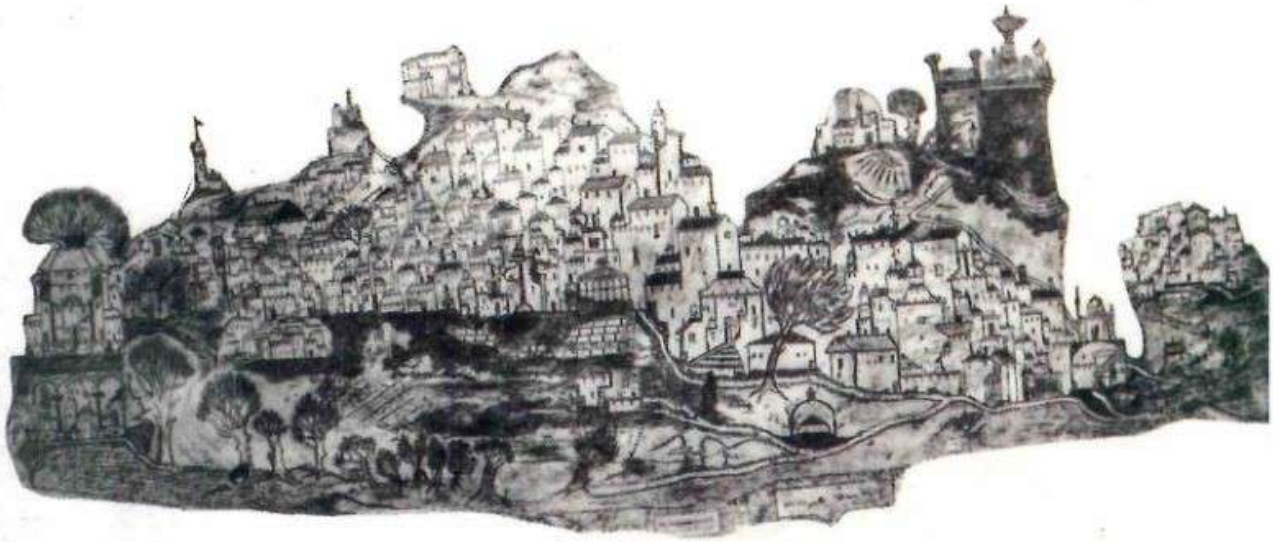
TARİHİN IŞIĞINDA

HÜSEYNİK

SEDAT ÇAĞLIYAN

TARİHİN IŞIĞINDA

HÜSEYNİK

1959 yılında Elazığ'da doğdu. İlk, orta ve liseyi Elazığ' da okudu. Yüksek tahsil için Almanya'ya gitti. Münih'teki Goethe-Institut'u bitirdi. Karlsruhe Üniversitesi İnşaat Mühendisliğine devam etti. Babasının ölümü ile Türkiye'ye geri döndü.
Eskişehir Anadolu Üniversitesi İşletme Fakültesini bitirdi. Askerliğini Kahramanmaraş 3.Piyade Taburunda Asteğmen olarak tamamladı.

Askerlik dönüşü Elazığ'da Halk Eğitimin açtığı Limme Programın-da; İktisat ve Muhasebe dersleri verdi. İstanbul'da bir süre Müfettişlik yaptı. İstifa edip Elazığ'a döndü. Esnaflıkla uğraştı. Bu süre içinde 1994-2004 yıllarında Elazığ Belediyesi Meclis üyesi olarak çalıştı. Makale ve araştırma yazıları çeşitli dergi ve gazetelerde yayımlanmakta ve televizyon programı yapmaktadır.

Aferin sad aferin
irfanına mir Ali
eyledin bu resmi rana
isbat-ı kemal"

MEHMET ENİS PAŞA
MAMURET-ÜL AZİZ VALİSİ

ISBN: 978-625-00-9330-6

Ön Söz

Hüseynik, Harput'un kuruluşundan itibaren var olan bir köydür. Eşsiz güzelliği, hüsnüniyetli insanların yaşadığı bağları ve bahçeleriyle cennet gibi bir beldedir. Tarihi evleri, konakları, çeşmeleri sivil mimarinin şaheseridir.

Zanaatın sanatkârane bir titizliğe dönüştüğü, taş ustalığından ipek dokumacılığına kadar iş dalları mahirane bir şekilde yapılmıştır.

Ticaret yollarının son menzil noktası olan Hüseynik'te, Müslüman ve gayrimüslim aileler bir kardeş gibi yaşamıştır. Tarihi camisi, kilise ve şapeli ile inançlarına göre ibadetlerini yerine getirmişlerdir. 1888'de nüfusun artmasıyla birlikte Mamürat'ül Aziz ve Harput'tan sonra 3. belediye dairesi kurulmuştur. Mahalle, iptida, rüştiye mekteplerinde Hüseynikli çocuklar eğitim görmüştür. Gayrimüslimlerin ise 6 mektebi vardı.

İlk fotoğrafhane 1874 yılında Hüseynik'te açılmıştır. 3 adet dokuma atölyesi kurulmuştur. Bu atölyelerde askeriyenin yazlık üniforma kumaşları dokunmuştur.

Suların bol, arazinin verimli oluşu sayesinde çeşitli tarım ürünleri yetiştirilmiştir.

Osmanlı döneminde yaptırılan askeri kışla ve depolar Hüseynik'e ayrı bir önem kazandırmıştır.

Bu eserde, geçmişten günümüze kadar Hüseynik'i tanıtmak istedim. Bu ecdat yadigârlarını güzelleştirip tarihi ve kültürel dokuyu korumamız gerekmektedir. Bu gibi eserlerimizi yeni nesillere tanıtmak için Hüseynik kitabını kaleme aldım. Şimdiye kadar Hüseynik'le ilgili bir eser yayımlanmamıştı. 1800'lü yıllardan 1950 yılına kadar olan süreci kaleme almaya çalıştım. O dönem Hüseynik'te yaşayan ailelerin yüzde doksan beşine ulaştım. Bazı aileler fotoğraf ve doküman vermek istemedi. Bazı aileler de bu eserin bir belge niteliği taşıdığını düşünerek katkıda bulundu. Hepsine gönülden teşekkür ediyorum. Ailelerin bizimle paylaştıkları bilgi ve belgelerine yer verdim.

Bu süreçte Hüseynik'le ilgili yaptığı başarılı hizmetlerinden dolayı Elazığ Belediye Başkanı Şahin ŞERİFOĞLU Beyefendi'ye teşekkür ederim.

Bu eserin oluşumunda yoğun emek sarf eden Sayın Deniz Turan'a,

arşiv belge ve bilgilerinin tercümesinde büyük yardımları olan Araştırma Görevlisi Muhammet BARUTÇU'ya, Yazar, Şair Gürhan GÜRSES'e, Telmih Dergisi İmtiyaz Sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni Talat ÖZER'e, saha fotoğrafları için Uğur BALOĞLU'na, kitabın kapağının oluşumunda büyük emek sarf eden tasarım uzmanı Sinan ORHAN'a, bilimsel destekleri için Doç. Dr. Esen DURMUŞ'a ve Dr. Dündar DAĞLI'ya teşekkür ederim.

Eserimin ortaya çıkmasında beni yönlendiren ve desteğini her zaman hissettiğim eşim Ayşe ve kızım Ebru ÇAĞLIYAN'a en kalbi duygularımla teşekkür ederim.

Sedat ÇAĞLIYAN
KASIM / 2022

İÇİNDEKİLER

Hüseynik / **13**
Hüseynik'in Çoğrafi Özellikleri / **14**
Hüseynik Yolları / **21**
Hüseynik'teki Meslek Grupları / **22**
Hüseynik Belediyesi / **27**
Hüseynik'teki Askeri Depolar / **29**
Hüseynik'teki Konaklar / **30**
Hüseynik'te Püsün Geleneği / **34**
Hüseynik'te Düğün, Sünnet, Bayram Töreni / **34**
Hüseynik Çeşmeleri / **36**
Hüseynik'teki Okullar / **43**
Hüseynik Camisi / **49**
Hüseynik Mezarlıkları / **59**
Seyyid Kasım Türbesi / **59**
Hüseynik'teki Meşhur Kilise Saint Varvar Kilisesi / **62**
Hüseynik'te Geçen Önemli Olaylar / **65**
Hüseynik Aileleri / **76**
Babam Sait Bey / **82**
Büyük Dedem Hacı Ömer Bey / **101**
Dedem Ali Bey / **114**
Mehmet Faik Bey / **119**
Sancaktarzade Osman Nuri Albayrakoğlu / **137**
Suphi Albayrakoğlu / **139**
Semih Albayrakoğlu / **141**
Doktor Sunisi Albayrakoğlu / **142**
Sancaktarzade Ömer Ağa / **143**
İzzetin Bey / **143**
Fahri Bey / **143**
Doktor Ali Kemal Albayrakoğlu / **144**
Gülay Albayrakoğlu / **146**
Doktor Ali Kemal Bey'in Oğlu Yüksel Albayrakoğlu / **147**
Hacı Muharrem Paşa / **148**
Hacı Hasan Bey / **150**
Rufai Şeyhi Seyyit Mahmud Fehmi Baba / **154**
Hacı Zülfü Bey / **155**
Mehmet Çağlar / **157**

Hüseynikli Şeyh Emirgil / **159**
Nuri Bey Ailesi / **163**
Mustafa Sabri Berk Ailesi / **167**
Hekimgilin Ahmet Sami Efendi / **169**
Hakkı Efendigil / **170**
Harput Posta Müdürü Şevki Efendi / **170**
Çilesizler / **174**
Öğretmen Mehmet Hanifi Alp Ailesi / **179**
Berika Küçük Hanımefendi / **183**
Doktor Halil Sezer / **187**
Çakmakcıgil (Tüfekçigil) / **187**
General Fahri Uluğ ve Kardeşi Sabri Uluğ Beyler / **188**
Zazoğlu Ailesi / **188**
Nurettin Atay / **190**
Aziz Efendi ve Hacı Asım Yüksel Ailesi / **190**
Sandık Emini İshak Necati Efendİ / **197**
Muharrem Efendigil / **200**
Körağagil / **201**
Çeçenler / **202**
Muhtar Mustafa Çeçen / **205**
Rahmi Çeçen / **205**
Cumabağı Çeçenlerinden Halil Ağa ve Kardeşi
Muallim Ömer Şükrü Bey / **206**
Tuğrul Ailesi / **207**
Ekmekçigil / **212**
Baytaçoğlu Ailesi / **216**
Ural Ailesi / **216**
Mansuroğulları / **218**
Arif zümrüt Ailesi / **219**
Arif Zümrüt / **220**
Ömer Zümrüt / **220**
İlhami Zümrüt / **222**
Uğur Zümrüt / **222**
Gürbüzer Ailesi / **225**
Molla Bayram Ailesi / **226**
Abdaloğlu Ailesi / **229**
Kamil Ayhan Ailesi / **229**
Çay Mahmutgil / **299**

Şeyh Sadıkgil / **231**
Şekerçioğlu Ailesi / **232**
Abdullah Şekeroğlu / **235**
Demirtaş Ailesi / **238**
Maho Gül Ailesi / **240**
Mustafa Gül / **241**
Mehmet Çakıcı Ailesi / **242**
Bulut Ailesi / **243**
Hacı Bedri Bulut / **243**
Abdullah Bulut / **243**
Milletvekili Metin Bulut / **245**
Ahmet Bulut / **246**
Yıldırım Ailesi / **247**
Ramazan Yıldırım / **248**
Şakir Bostancı Ailesi / **251**
İnce Ailesi / **253**
Livanelioğulları / **254**
Karerli Mehmet Efendi / **256**
Hasan Hayri Bey / **261**
Karerli Mehmet Efendi Ailesi'nin İstiklal Mahkemesi'ne
Şikayeti ile Yargılanıp Beraat Eden Hüseynikliler / **266**
Muharrem Özdoğan Ailesi / **267**
Kasap Hüseyin Efendigil / **268**
Nalbant Abo Ailesi / **268**
Kırbağ Ailesi / **268**
Veysi Akdağ / **269**
Kiziroğlu Ailesi / **270**
Hançerli Hıdır Sağay Ailesi / **270**
Mehmet Ali Geçer (Derviş) / **272**
Kekanlı Hoca Ailesi / **273**
Faik Kayaoğlu Ailesi / **274**
Bayram ve Hüseyin Poyraz Kardeşler / **275**
Ali Bulan ve Ahmet Çoban / **276**
Miro Dayı Ailesi / **277**
Telgrafçı Akif Efendi / **278**
Gayrimüslim Aileler / **286**
Hüseynik Mahalleleri / **287**
Kaynakça / **299**